

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої
ради
Бердянського
державного
педагогічного
університету

від 25.08.2016
року
(протокол № 1)

**НАРОДОЗНАВСТВО ТА ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ФОЛЬКЛОР
УКРАЇНИ**

**ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної
дисципліни підготовки
бакалавра
спеціальності 024 Хореографія**

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доцент кафедри хореографії
Тетяна Іванівна Сердюк

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету "16" червня 2016 року, протокол № 8

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Народознавство та хореографічний фольклор України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавра спеціальності 024 Хореографія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базовий рівень знань та вмінь з народознавства та хореографічного фольклору України.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс є важливим у системі фахової підготовки бакалавра, оскільки має національно-патріотичну направленість. Дисципліна базується на знаннях, уміннях та навичках, які отримали студенти під час засвоєння загальних основ історії України, української мови, спеціальних хореографічних дисциплін (народно-сценічного і сучасного танців, історії хореографічного мистецтва, мистецтва балетмейстера, ритміки, та інших).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Народознавство та хореографічний фольклор» є підвищення загального культурно-освітнього та професійного рівня майбутніх вчителів хореографії, покращення знань у сфері української народної творчості, виховання національно-свідомої молоді.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Народознавство та хореографічний фольклор» є:

- засвоєння студентами історичних аспектів становлення та розвитку фольклорної хореографічної культури України;
- формування здатності до самостійного освоєння та інтерпретації історичних відомостей стосовно фольклорного хореографічного мистецтва України;
- формування у студентів вмінь аналізу зразків фольклорної хореографії України;
- розвиток творчого потенціалу та професійної майстерності при накопиченні необхідних знань;
- формування вмінь інтерпретації фольклорного танцювального мистецтва з врахуванням сучасного рівня розвитку хореографії.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти набувають таких компетентностей:

загальних:

Інструментальні: здатність до організації та планування, вміння застосовувати базові загальні знання, правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями (неофіційним, офіційним та науковим), вільно застосовувати наукові та хореографічні терміни; здатність розв'язувати проблеми і приймати рішення, здійснювати пошук інформації з різних джерел.

Міжособистісні: здатність до критичності та самокритичності, вміння працювати в команді, застосовувати організаторські здібності, позитивно ставитися до різних танцювальних культур, вміння спілкуватися та працювати в міжнародному середовищі, поважати творчі знахідки людей мистецьких професій.

Системні: здатність застосовувати знання на практиці, використовувати дослідницькі навички та вміння, проявляти лідерські якості, креативність, самостійність творчого мислення, бажання досягти успіху в професійній сфері.

Етичні: знання та дотримання принципів етичного кодексу хореографа (творча незалежність, відповідальність тощо) педагогічної етики; повага гідності учасників навчально-виховного процесу.

фахових:

Загально-професійні (базові):

1. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності.

2. Здатність використовувати основи теорії і практики хореографічного і музичного мистецтва (фізичної культури) в професійній діяльності, проектувати і здійснювати освітній процес у закладах культури, освіти і спорту.

3. Здатність до рефлексії, самовдосконалення і підвищення рівня професійної майстерності.

4. Здатність нести відповідальність за життя та здоров'я людини; розраховувати фізичне навантаження і пропагувати здоровий спосіб життя.

5. Здатність проектувати і проводити науково-дослідницьку та творчо-пошукову роботу.

6. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

7. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності з урахуванням індивідуальних хореографічних і фізичних здібностей; злагоджено працювати в групі виконавців.

8. Здатність створювати танцювальний репертуар різного рівня складності (фітнес-комплекси різної функціональної спрямованості)

відповідно до соціальних та культурних потреб суспільства та поставлених завдань.

9. Здатність виконувати обов'язки керівника хореографічного колективу (фітнес-тренера), розробляти навчально-методичні матеріали для здійснення хореографічного навчання (фітнестренувань) в закладах культури (спорту) та освіти.

10. Здатність використовувати спеціальну термінологію та адекватні комунікативні засоби рідної та іноземної мов (в усній та письмовій формах) у педагогічному спілкуванні та творчому процесі; застосовувати вербальний коментар в процесі навчання в лаконічній та доступній формі.

11. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології в галузі хореографії та фітнес індустрії.

Знання:

ПРЗ 1. Здатність застосовувати базові знання, практичні навички організаційної, навчальної та творчої роботи керівника хореографічного колективу (фітнес-тренера).

ПРЗ 2. Здатність застосовувати знання з теорії музики та навички гри на музичному інструменті; співпрацювати з концертмейстером, аргументовано підходити до вибору музичних творів в педагогічній діяльності та балетмейстерській творчості.

ПРЗ 3. Здатність застосовувати базові філософсько-естетичні, мистецтвознавчі, історико-культурологічні знання в професійній діяльності.

Уміння:

ПРУ 1. Здатність демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну танцювальну майстерність на належному фаховому рівні під час виконавської, педагогічної та балетмейстерської діяльності.

ПРУ 3. Уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРУ 4. Уміння створювати та аналізувати балетмейстерські роботи різного рівня складності відповідно до соціальних та культурних потреб суспільства та поставлених професійних завдань.

ПРУ 6. Уміння самостійно досліджувати наукову проблему в галузі хореографічного мистецтва (фітнес індустрії), писати

наукову роботу відповідно до вимог, дискутувати і аргументувати власну позицію

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин
5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1. Українське народознавство: методологічний дискурс.

Тема 1.1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Зародження, розвиток, перспективи народознавства в Україні. Народознавство як наука: предметна область.

Тема 1.2. Робота з науковими джерелами. Тема 1.3. Жанрова система фольклору.

Змістовий модуль № 2. Сільськогосподарська культура.

Домашні промисли та ремесла

Тема 2.1. Сільськогосподарська культура України. Тема 2.2. Домашні промисли та ремесла.

Тема 2.3. Художні промисли та ремесла.

Змістовий модуль № 3. Календарно-обрядова творчість.

Тема 3.1. Зимовий цикл. Тема 3.2.

Весняний цикл. Тема

3.3. Літній цикл.

Тема 3.4. Осінній цикл.

Змістовий модуль № 4. Художня культура українців.

Тема 4.1. Декоративно-ужиткове мистецтво. Тема 4.2. Семантика художніх образів.

Тема 4.3. Петриківський розпис. Лялька-

мотанка. **Змістовий модуль № 5. Родинно-обрядова творчість.**

Тема 5.1. Жанри родинно-обрядової творчості.

Тема 5.2. Дитячий фольклор.

3. Рекомендована література

1. Гарасим Я. І. Нариси до історії української фольклористики: Навч. посібник. Київ: Знання, 2009. 301 с.
2. Давидюк В. Ф. Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі). Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 436 с.

3. Дмитренко М. К. Українська фольклористика II пол. XIX ст.: Школи, постаті, проблеми. Київ: «Сталь», 2004. 383 с.
4. Іваницький А.І. Український музичний фольклор. Підручник для вищих учбових закладів. Вінниця: Нова Книга, 2004. 320 с.
5. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість. К.: Знання-Прес, 2001. 591 с.
6. Лозко Г. Українське народознавство. Київ: Зодіак-ЕКО, 1995. 368 с.

7. Мишанич С. В. Усна народна творчість. Культура і побут України. Київ, 1991. 276 с.
8. Руснак І. Український фольклор. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. 304 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік

5. Засоби діагностики успішності навчання

- тести;
- усні та письмові відповіді;
- публічний захист презентацій;
- конспекти фольклорних постановок.